

CƠ-SHIKH MÔN CHÂU-DOU
HƯƠNG-THỦC-KHANG

Quản lý
TRẦN-DINH-PHIEN

LỊCH-SỬ BÁO-GIỚI

VỚI TỰ DO NGÔN LUẬN

Hiện trên thế giới ngày nay, báo giới đã chiếm phần quan hệ rất lớn vì các tin tức đăng trên báo, và cái thế lực phạm vi to lớn của quay đổi ngôn luận. Báo giới lại là cái lực lượng rất quan hệ mà các chính phủ đều có thể lực đến đâu cũng không bể bỏ qua được. Báo giới lại là ngày thường dạo cho quốc dân, dù đặc dù luân của quốc dân cho được trả nên chân chính. Ngay làm báo là một nghề tiêu biểu cho cái trình độ văn minh của nhân loại. Nói văn minh ai cũng nghĩ đến cái văn minh Âu Mỹ - cái văn minh Á Đông muôn hợp với lối kim thời cần phải bắt chước theo văn minh Âu Mỹ. Nhưng Mỹ châu là một cái thế giới mà trong bối Trung Cổ và trước nữa người ở cựu thế giới không hề hoài ngay rằng co. Phát sinh ra Mỹ châu và di cư qua Mỹ châu đều là người Áo. Vậy nói báo giới đồng người văn minh phát xướng, tức là nói người Áo châu.

Nhưng ở Áo châu không phải là di nào cũng có báo giới, và người буди xưa không biết tờ báo là gì. Đến thời kỳ người La mã chỉ thấy những thứ gọi là: «Chuyện trong ngày» (*Acta diurna*), «chuyện trong dân gian» và trong thành phố (*Acta populi et urbis*), «uyên tại thường nguy viện» (*Acta sénatus*); nhưng đó chưa phải là báo chí như ngày nay, chỉ gần như các tờ trình có quan hệ đến các буди hội nghị thôi.

Về bối Trung có thi từ trường không được tự do, và lại không biết cách gì để truyền bá cho mọi chúng. Vì vậy mà báo giới phải chờ đến năm 1848 mới xuất hiện được. Đầu tiên cũng chỉ những tờ giấy rời rảng những tin tức ít nhiều lẻ trong. Những tờ đầu có bối năm 1547, trong lúc đầu với quân Thổ, để truyền những tin tức chiến tranh. Những tờ báo này là nhờ họa in ở Strasbourg và Mayence tân trang. Thủ báo ấy truyền tên là Hà Lan, các xứ bên bờ sông Rhin, cho đến Thụy Sĩ và Ba Lé.

Bên năm 1563 tại Venezia (Ý đại lợi) lại ra tờ *Notizie Scritte* nhưng lại bị chính phủ Venezia cấm. Tờ báo này cũng còn viết tay bằng tay cả. Giảm bớt một tờ là một tờ tên bối ấy tên gọi là *Gazzetta*. Vì thế mà các tờ báo sau đều gọi tên là *Gazzette*.

Bên năm 1631 bác sĩ Théophraste Renaudot mới lập tờ *«Pháp quốc báo»* (*La Gazette de France*) mà nhà chính trị Richelieu giúp sức cho. Đó là tờ báo đầu tiên của người Pháp và của Áo châu, xứng đáng với cái tên báo chí. Tờ báo này tuy bị vua Louis XIV kiêng dè rất kỹ càng nhưng cũng được công chúng hoan nghênh lắm. Đầu tiên Richelieu lợi dụng để tuyên bố các tin tức trong chính giới, nhưng lần đầu tờ *«Pháp quốc báo»* cũng mở mang thêm và cũng có các mục về khoa học, văn chương, mỹ thuật. Kể theo tờ báo này các tờ khác cũng giống như vậy xuất hiện ở Luân Đôn (Anh) Augsburg (Đức), Hà Lan. Lần đầu số báo lại nhiều thêm. Trong đời vua Louis XIV, trước cuộc chiến tranh Pháp thi lại có tờ báo viết tay, phát hành. Sau lối luồng quân chủ, bối đế nhất Dân quốc báo giới có một cái thế lực đặc biệt, cái thế lực

GIÁ BẢN

LA VOIX DU PEUPLE

民

BÁO QUỐC
Đường Đông-Bắc-Hoa

Giá vé: 10 xu

Giá vé: 10 xu

Cái giá-trị của sự sống là ở bể sâu chứ không phải ở bể mặt và bể rộng.

(Ce n'est pas en surface, ce n'est pas en largeur que la vie compte, mais en profondeur.)

J. M. Guyau

CHUYÊN HAY

Cái mặt trái ở đâu?

Cái mặt trái mà người ta thường hay nói là mặt trái của lâm «mê-day». Cái mè-day có cái đặc sắc này là bể mặt và vò vang tối đep bao nhiêu thì bể trái xau xa bấy nhiêu. Vì đó «mặt trái» của mè-day đã thành câu chuyện đầu môi đê chỉ cái ôn tĩnh eo le trong cuộc đời.

Vì thế mà nói «mặt trái» (*verso*) là nói theo nghĩa bóng, và cái mặt trái ấy không cần phải ở ngay phia sau lưng lâm mè-day, mà nhiều khi lại nằm về chỗ khác.

Nhiều người con gái mà phản đối son, thoát trống qua chàng khác gi Hàng-nha giàn thê; thế mà cái lớp phản đối mày phản đối, chàng cái lớp son nặng mày lượng dì, thi chàng còn gi là cái nhẫn sác chím sa cá lận... Như thế, cái mặt trái của người mè nè là ở dưới cái lớp son lô phản diêm kia.

Ta vò một cái nhà, thay vợ chồng, cha con, anh em, tôi tớ, thay đổi hòa thuận, trên nôi dưới nghe, lòn kêu nhỏ dạ, đổi dâng

nhau lug tinh thân một láng lal, mà cũng đừng vê nết na khuôn phép. Ta thấy thế mà khen, khen cho cái giá đình có phuoc. Nhưng mà nếu ta nồng dì lại giao thiệp với cái nhà ấy trong một lúc thì sẽ thấy cái cảnh em đâm kia đi đầu mối, mà trong nhà tiếng bắc tiếng chi, lâm kí vì chửi quyền lợi nhỏ nhea mà cãi cọ nhau, buôn lời thô lồ, và kéo nhau đến trước lụng dinh. Cái mặt trái của gia đình kia phát hiện ra là chính trong mày lác ấy, và chính đó là cái chân tướng của gia đình kia vậy.

Bây giờ hãy nghe chuyện ở cuộc Đầu-xảo thuộc-địa như sau:

Tại trường Đầu-xảo thuộc địa bên Pháp, trước giây nhà chung đã thuộc phần xứ Djibouti bên Đông - Phi thuộc Pháp, có một người khách du lịch dừng trong vào thay cảnh tráng lệ nguy nga mà tấm lười khen ngợi. Vì quá hăng, anh khách đáp vai một người đứng bên đó mà chỉ trỏ trầm trồ:

— Bác thấy chả? Kla kla cảnh Djibouti!

— Thế nào? bác cho đẹp lắm à?

— Lại còn phải nói! Chợ bác không thích đi bên ấy à?

— Thú thật, tôi không thích chút nào, vì chính tôi là người Djibouti, chính tôi ở bên ấy qua đây kia mà! Vả tôi thay cảnh Djibouti & đây khác bên ấy xa: ở bên nà còn có cây có bóng, còn ở bên Djibouti thật thì nắng bát chín người, mà không chồ nấp.

KỶ-NIỆM ĐỆ TÙ CHU-NIÊN CỦA BÁO TIẾNG-DÂN

NGÀY 10 AOÛT 1931

Xuân di thu đến, tháng lại
ngày qua, ngồi ghèn mặt
trong lâm lâm lịch treo trên
hệc tường, lại sắp thấy ngày
10 Août. Mùa ngày 10 Août 1931
này lại là ngày chu niên lần
thứ 4 của bản báo.

Mỗi năm mỗi có một ngày
chu niên, ngày ấy vẫn không
lại gi; và Tiếng-dân ra đời trên
mây năm nay, công việc bón
phận của một nhà ngôn luận
ngay thật thế nào, độc giả dõi
với Tiếng-dân, tẩm lòng sốt
sâu thế nào, ai đã làm bạn với
Tiếng-dân đã dù biếu rồi,
không cần phải nói.

Duy có một điều quan hệ
cần thiết, bản báo đã từng suy
nghiêm và muôn cho độc giả
chú ý; không những từ nay
về trước bồn báo đã chịu cái ảnh
hưởng nó chỉ phổi một cách
mạnh bao lâng thường, mà từ nay
về sau, nói cho rõ ra là tờ báo
còn sống lâu bao nhiêu thê
cái ảnh hưởng nó cứ bao bọc
theo chung quanh bấy nhiêu
mà không khi nào rời ra được.

Rồi báo giới lại dắt thế nói rất
kiệt liệt, nhà vua lại phái kiêm
chế lại.

Đó là nói về thời kỳ quá khứ.
Hiện nay ngôn luận bên Pháp và ở
các nước văn minh vẫn được tự do,
chính phủ chỉ có quyền kiểm soát mà
không có quyền kiểm duyệt. Từ khi
cô dạo luật 29 Juillet 1881 bao nhiêu
những luật bồi trước hạn chế ngôn
luận, không cho tự do phát biểu ý
kiến thì nay đều bỏ hẳn. Chỉ còn
giữ mấy khoản để trùng phai các
diễn vọng dụng và phạm pháp về
ngôn luận (*abus et délit de presse*)
mà có tánh chất thường phạm (*droit commun*), như chuyện phạm đến
phong hóa, phạm đến danh dự,
chửi rủa kẻ khác, tuyên truyền vô
chinh pô, xai linh làm bậy, dâng
tin sai.

Nhưng đó là nói về báo giới chủ
Pháp.

Hai là người di dường với
cảnh ngộ chung quanh. Tri
người đã mò mang, biết dùng
sức người mà đối phó với
sức thiên nhiên kia. Song tới
đâu hay đấy, gặp gì làm nấy,
hoàn cảnh vẫn có thay đổi,
sức người vẫn có biến đổi, mà
sóng ngang nùi cách, ngày đợi
tháng chờ, di dường một cách
chậm chạp. Ấy có thê gọi là
hoàn cảnh tinh chí, giống như
loại người về thời đại bế quan
tỏa cảng.

Ba là như chiếc tàu ra giữa
biển khơi, bốn mươi mènh mông,
lư bể sóng gió, biền tượng
lục nào cũng có thê xảy ra
được, mà chính người trong
chiếc tàu ấy, chèo chống cay
rủi, rủi hờ một thi đà thấy
nguy hiểm ngay. Ấy là hoàn
cảnh biển động mà chính là
hoàn cảnh ở thế kỷ 20 nay.

Trong ba cái hoàn cảnh nói
trên, đầu tiên thi loài người
toàn phục thuộc dưới quyền
phần nhiều đều chán mắt vào;
chỉ một trận lụt sông Mô vò
để ở Thanh-hoa mà khắp cả
ba ký đều nhận cho là cái tai
biển phi thường.

Về năm đầu và năm thứ
hai, không khí dễ huề hợp
tác, thông hành trong xứ,
vẫn dè bùi và cải cách
phần nhiều đều chán mắt vào;
chỉ một trận lụt sông Mô vò
để ở Thanh-hoa mà khắp cả
ba ký đều nhận cho là cái tai
biển phi thường.

Kỷ này vì nhiều bài quá
nên xin gác bài:

• CHẾ-ĐỘ GIA-ĐÌNH •

Ngày đệ-tứ chu-niên
báo Tiếng-Dân

I
Công trong đoàn thê một phần
còn, bù sống căn lo việc sống còn.
Mở mắt nghe đâu ba tiếng khóc.
Có tay tinh dâ bốn năm tròn.
Xót mìn có quạnh thuyền đường
gió.
Ghế cuộn chung quanh bờ hoa cồn.
Chẳng đợi ai mừng minh tự chúc.
Tuổi càng lên mãi tri càng khôn.

II
Khôn còn đợi mất cuộc đua hơi.
Ngồi bút chua xong cái nợ đời.
Quyện nói đã hay chừng có thê.
Nghề văn đâu phải chuyện làm
cho.
Bốn năm giấy, mye ghi cùn dấu.
Một giải non sông gọi muôn voi.
Miền được trời già cho sống mãi.
Năm năm tháng tám lại ngày
mười.

TIẾNG-DÂN

Thê là hoàn cảnh trong 4
năm nay, năm nào không
giống năm nào, sóng gió dập
dồn, biền dâu biền dời, ngồi
nhờ lại lúc oa oa ha tiếng
nào có tướng đến cái cảnh
tượng ngày nay!!

Một chiếc thuyền nan, lư bể
sóng gió, liền dâ sau nay, chưa
biết ra thê nào. Hiện nay thi
cái nạn kinh tế khủng hoảng
chung tràn khắp trong xứ, mà
sinh mạng lờ báo cũng chịu
cái ảnh hưởng nó lay chuyển
không phải là lì. Vẫn biết còn
sống ngày nay, Tiếng-dân hãy
gắng công mà làm cho hết nghĩa
vụ đối với quốc dân ngày
ấy. Song hoàn cảnh buồn
thì minh không lấy gì làm nay. Ấy
là hiện tình của Tiếng-dân
trong lúc hiện thời. Độc giả
yêu quí của Tiếng-dân có rõ
thấu tình cảnh ấy không?

TIẾNG-DÂN

Kiểm-duyệt

Lao - nhän

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

TÌNH-HÌNH TÀI-CHÍNH ĐỨC VÀ BỀ-NGHI CỦA TỔNG-THỐNG HOOVER

Trong Tiếng-dân số 403 ra ngày 22 juillet, về mục « Viết thế giới » có đăng tin sau này:

« Berlin, 13 Juin. — Tỉnh binh tài chính của nước Đức nguy ngập và thường. Các nhà ngân hàng to như ở Berlin đều có cảnh báo « diễn cảnh giao. Nhà ngân hàng « Darmstadt et und national Bank » là một nhà ngân hàng lớn ở Đức đã phải đóng cửa. Nội trong hôm nay sẽ lâm thi công ngày mai, các nhà ngân hàng khác cũng nói got theo mà đóng cửa luôn.

« Trong tuần đầu xao xuyến lắm, xao xuyến đến nỗi chính phủ phải tuyên ngôn yên ủi o lanh. . . . »

Tin ấy không lạ gì, vì năm ngoái ngân sách Đức đã bị mất 3.000 triệu macrös. Mùa trước kia, năm 1929, vào khoảng tháng Octobre, hai nhà ngân hàng to là bị sụp: 1. nhà « Deutsche Bank » với dân 225.000 triệu macrös, có 181 chi nhánh trong nước và 7 chi nhánh ở ngoài quốc, đang có 13.000 người làm việc; 2. nhà « Duson-Gesellschaft » với 121.000 triệu macrös, có 100 chi nhánh, đang 7.000 người làm việc. Hai nhà ngân hàng to giương ấy mà bị sụp danh声誉 do từ biết tin binh tài chia lạc bấy giờ ra sẽ là rõ.

Không la, nhưng chắc ai cũng phải nhận là quan hệ. Rì ra phản đối, thì tôi cho là quan hệ hơn những tin ông này trong cùi cát nay. Ông kia trong cùi cát kia, mà các báo dâng hàng máy cột, keo dài bằng mấy bài kia. Theo sau nó thì sao rồi cũng có nỗi lòng tin the thám mâu chay tuy không, mà cái rò rỉ của bài chữ « khos-binh » hào huyền kia không khỏi bị lột đi vậy.

Tình hình tài chính nguy ngập của Đức có quan hệ như thế thì chúng ta cũng cần nêu xét nguyên nhân của những phương pháp bô cũn người ta đã dùng ra thế nào.

Nó vẫn nguyên nhân trước hết xác kè khai trường của cuộc kinh tế không riêng cá thể-giới. Trong lúc kinh tế không xoay, ở nước Đức cũng như ở các nước tư bản khác, có giao thương trầm trọng như bị đình trệ. Về công nghiệp xuất sinh sản năm 1928 là 100%, mà trong ba tháng đầu năm 1930, sự xuống 56,6%, ba tháng tiếp theo đe dọa sự xuống 84,6%. Thủ lấy một thử gang ra làm thí dụ: Janvier — Mai 1929, sinh sản được 7.754.000 tấn, sang Janvier — Mai 1930 chỉ sinh sản có 6.380.000 tấn, như thế là sự xuống 15%. Về thương mại 1/3 lần nở nở so với xuất cảng nhiều hơn bội, thế mà năm 1929 qua năm 1930 xuất xuất cảng sự xuống nhiều. Cũng lấy một thử ra làm thí dụ: tháng Mai 1929 số đã thanh xuất cảng là 1.148.319 tấn, mà sang tháng Mai 1930 sự xuống 708.944 tấn. (So với xuất xuất cảng của các nước khác, thí dụ nước Pháp, thì xuất xuất cảng của Đức sự không bao lâm: trong 8 tháng đầu năm 1929, Đức 1/3 được 8.838 triệu macrös, sang năm 1930, cũng trong khoảng ấy, chỉ thân được 8.128 triệu, như thế là sự mất 8%; nhưng bên kia nước Pháp lại bị sụt mất 10%). Lại riêng về việc xuất cảng

những đồ vật làm ra (objets fabriqués) thì trong 8 tháng đầu năm 1929 Đức được 8.409 triệu macrös, sang năm 1930 cũng trong khoảng ấy chỉ được có 6.049 triệu, như thế là sự mất 5,6%; nhưng bên kia nước Pháp lại bị sụt mất đến 10,5%. Xem thế mà nói là « cảnh Đức khai kí vi » đó một pháo, mới nghe thì có hơi vỗ quát; nhưng phải hiểu tình hình đặc biệt của nước Đức trong việc xuất cảng. Nguyên từ sau trận Âu-châu các nước tự phụ là thắng trận ra sức để ép Đức, phán hàng hóa Đức xuất cảng thì bị đánh thuế rất cao, vì thế nước Đức muốn tránh cái nỗi sụt sinh sản quá nhiều (surproduction) thì phải bán phá giá (thê mà cũng không khỏi: số trù tính đã thanh hồi cuối tháng décembre 1929 là 1,7 triệu tấn, sang cuối tháng Août 1930 tăng lên đến 7,1 triệu tấn) thì ra tuy ít mà thành nhiều. Đó là chưa nói đến khoản bồi thường: bên Đức đã lỗ mà còn phải lo trả, bên Pháp tuy lỗ nhưng có số của Đức trả kia dẹp vào.

Công-nghiệp thương — nghiệp bị dinh trệ như tuổi, tại tất nhiên ngân sách của Đức phải tuổi hụt. Ấy là ánh hưởng trực tiếp. Ngoài ánh hưởng trực tiếp ấy lại còn ánh hưởng gián tiếp nữa: Nhân dân vì dù mà cùng khổ, họ thay đổi nghề, thì sức tiêu thụ trong nước phải giảm mà thuế mà cũng không thấu cho đây đủ được.

Nguyên nhân thứ hai là vấn đề bồi thường. Sau trận đại chiến, bắt đầu từ năm 1921 theo điều ước Versailles, nước Đức mỗi năm phải trả cho các nước Bô-đinh-minh 330 triệu macrös. Đến năm 1924, chương trình Dawes xuất hiện họ xuống 125 triệu, nhưng cũng không ký hạn máy năm là bết. Ngày 7 Juin 1929, chương — trình Young ra thế, bắt Đức phải trả trong 36 năm mỗi năm là 100 triệu, trong 22 năm sau mỗi năm là 70 triệu. Bồi khoản như thế cũng đã giảm bớt nhiều, nhưng đối với tài chính Đức thì cũng còn quá nặng. Đức chỉ có ba phương pháp làm ra tiền mà trả: 1/ là vay của các nước Bô-đinh-minh mà trả lại cho các nước Bô-đinh-minh phuot g pháp ấy chỉ là phương pháp tạm thời, dùng để cảo-jáng hẹn chờ chúng qui công như không, vì vay thì phải trả, lại phải chịu lãi nữa; 2/ là ròng sức mà tăng số xuất cảng, nghĩa là đem hàng hóa đi bán cho các nước Bô-đinh-minh rồi lấy tiền trả cho các nước ấy; phương pháp này không thể dùng được, vì như đã nói trên: xuất xuất cảng của Đức một phần bị ánh hưởng cuộc kinh tế không xoay, một phần bị các nước Bô-đinh-minh cạnh tranh mà phải trả; g ngày càng sự xuống 3/ là dâng lung bón dân nghèo mà lấy thuế cho nhà. Áy chính là phương pháp chính phủ Brussel thi hành. (Còn nữa) Nam-Sơn

Những người nắm thô-giới trong ta Henry W. A. Deterding
NÀ-PHÁ-LUÂN DÀU-HÓA
(Tiếp theo)

Dòng thời Deterding lại khai-chiến với máy hội độc lập nhô nhô khác. Hết cục rồi cái nỗi chịu đe thu vào tay ông thi sống, cái nỗi không chịu thế thi chết.

Năm 1906, hội « Royal Dutch » và hội « Shell Transport » (của người Anh là tại Mỹ) ký hiệp định chia thị trường: hội trước đưa 60%, hội sau 40%.

Kể đó, doanh-niên Sherman xuất hiện làm cho thế-lực của ta manh thêm lên. Năm 1911 vì doanh-niên ấy mà hội « Standard » phải đóng cửa; bốn chiếc hội khác ra đời, dập đầu gác ôn-nam. Dùi ban lương lí, ngay đắc lợi, ấy là sự thường.

Lần là Méx-ic (Mexique) rồi đến Venezuela (Venezuela); v.v. . . . sụp vào tay Deterding.

Đến nỗi gác già. Ngày 16 decembre 1917 ông Clémentineau ở Wilson có viết câu: « Trong cuộc chiến-tranh dầu-hóa cũng rắn như mèo người ». Chính vì cái đó mà không biết bao nhiêu ngón trêu bắc vào lời các nhà dinh sáu dầu kia. Deterding ký giấy giao kèo với các hội độc lập ở Mỹ. Giao kèo ký song, nhưng hội kia uỷ nghiệp cản bài « Standard » hồi trước và hội « Royal Dutch ». Shell bị tái ra một lần.

Nhung đến khi phải chờ dầu dì các nơi ông ta không tìm được. Một chiếc tàu nào mà chờ hết. Ông ta giận quá, bèo bao các đại-lý của ông ta để ra mà bà lấy khôn-thông, ở đâu dắt cũng nè ra. Không có chỗ nào là còn nước không cửa cây hái gì được. Thì bắc cái nõu chẽ dời khó lòng mà tránh khôn.

Hai tội hát tuồng cờ đặc biệt để giúp nạn dân tỉnh Nghệ An

Hát tại trường ĐÔNG-XUÂN-LÂU, đường Gia Long Hué, tối thứ bảy 15 và tối chủ nhật 16 Août 1931.

Tôi thứ bảy hát tuồng:

HỘI-DỒNG ĐỀ-HÌNH XỬ VỤ VIỆT-NAM QUỐC-DÂN-DÀNG DÀNG VÀ CỘNG-SẢN DÀNG

Hội đồng đã bình đà họp hôm thứ hai 27 Juillet xử vụ « VIỆT-NAM QUỐC-DÂN-DÀNG » và vụ « CỘNG-SẢN-DÀNG ».

Cũng như các lần trước, viên thông ngôn đọc báo cáo trạng, lần lược hỏi các người bị cáo (91 người cả thảy), rồi dẫn các luật sư biện hộ, sau cùng là tuyên án:

Được tráng án: 3 người trong việc Vinh-bảo — 2 người trong vụ Việt-nam quốc-dân-dàng ở Phố-tho — 3 người trong tiêu id Cộng-sản ở Nông-Nón, Nam-dịnh — 2 người trong tiêu id Cộng-sản ở đường Bô-đinh, Nam-dịnh.

20 năm khai sút: 4 người trong việc Vinh-bảo.

20 năm giam cầm: 13 người.

15 năm giam cầm: 6 người.

10 năm giam cầm: 5 người.

7 năm giam cầm: 3 người.

5 năm giam cầm: 12 người.

10 năm khai sal: 1 người.

10 năm tội đỗ: 1 người.

5 năm tội đỗ: 2 người.

3 năm tù: 7 người.

8 năm trừng giải: 1 người.

2 năm 6 tháng trừng giải: 1 người.

2 năm 12 tháng trừng giải: 1 người.

2 năm trừng giải: 1 người.

3 năm tù: 5 người.

2 năm tù: 4 người.

1 năm tù: 1 người.

9 tháng tù: 4 người.

5 tháng tù: 1 người.

Án treo: 2 người 3 năm, 1 người 2 năm, 2 người 9 tháng.

Chỉ có 23 người ký đơn el. g. án.

Trời hạn

Ở hạt Lê-thây, mùa tháng năm đã mất hết rồi, dân gian chờ mưa, nhưng từ bùi cuối tháng tư là chờ đến nay trời nắng luân, ruộng-sau-núi ruộng cao, ở đâu dắt cũng nè ra.

Không có chỗ nào là còn nước

không có cây hái gì được. Thì bắc

cái nõu chẽ dời khó lòng mà tránh khôn.

Vì sự đại hạn đó, mà nhân dân

trong ug mắc bệnh do mất thời

nhiều. Co mội hai người chết sau

bị thô lả. Hiện nay nước có cho

2 tháng mưa lương dì trồng đậu và

lúa mì.

An-sanh

Xứ áo

23 người bị bắt ngày 24 Mars,

hôm 24 juillet này sau đã đòi miễn

án:

2 người 3 năm: Trương-Miền,

Nguyễn-Tích,

Nguyễn-Liên,

Nguyễn-Nuô,

Hoan-Kim (Quảng-nam),

Binh-xuân-Hàn (của ông tham-tri

trí-thi Định-x.-Trạc).

3 người 2 năm: Nguyễn-Nhuận,

Nguyễn-Linh, Nguyễn-Côm.

13 người 11 tháng: Nguyễn-Hữu,

Võ-h-Kieu, Nguyễn-Hán, Trần-Lưu,

Ng-Piêt, Ng-Thú, Lê-nu-Tinh, Hâ-

Cbi, Ng-Dõi, Phạm-Bon, Nguyễn-

Thúc-K.-Lang, Phạm-Môn, Nguyễn-

Oanh.

Còn 4 người chưa đòi miễn án:

Trần-Uân, Nguyễn-Hiếu, Nguyễn-

Đề, Phan-Diên-ru.

HÀ-VIỆT TÙ-DIỆN: dương in

HƯƠNG-DANH-TU — GIÁ-BÁC-NIỆT:

Hàng-tối 7\$50 Hàng-thường 6\$50

Ü xe-kéo thêm 0\$50 tiền-cước.

Tu-sau-xia đặt trước cả tiền.

Dho-duy-Anh, Hué

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KÝ

HÀ TĨNH

Một viên tri-huyện bị giáng

Ông B. P. là dè-lại phủ Thạch-

hà, độ tháng Octobre 1930 được bô

lâm tri-huyện, Cầm-xuyên.

Đến tháng Juin đây bị triết về làm

phó ài ở tỉnh.

Bất-ahân-tham

Oan-quá!

Hai người ở làng Kiêu-mộc, lùng

Thô-nga, huyện Cầm-xuyên, tên

là Liêu và Thâm bị bắt — linh-nghi —

bởi tháng Octobre 1930. Bị bắt là vi-

trong bộ có người rải truyền đơn

và đã bị kết án, hào mục và lý trưởng

thêm nhip làm cho hai người này

cũng bị bắt để trả hiềm xưa.

Lúc hai người bị giáng được vài tháng,

có giấy dời lý trưởng nhận về, song

lý trưởng vẫn động thủ

không cho hai người bị

giám.

Hai người này lầu nay bay chì

trich thời nhắng làm của hào lý,

nên bị họ bồi ghen dã-lâu, quan

trên nêu xét cho.

Bất-ahân-tham

QUẢNG-BÌNH

Trott han

Ở hạt Lê-thây, mùa tháng năm

đã mất hết rồi, dân gian chờ mưa,

nhưng từ bùi cuối tháng tư là chờ

đến nay trời nắng luân, ruộng-sau-núi

ruộng cao, ở đâu dắt cũng nè ra.

Không có chỗ nào là còn nước

không có cây hái gì được. Thì bắc

cái nõu chẽ dời khó lòng mà tránh

khôn.

Vì sự đại hạn đó, mà nhân dân

trong ug mắc bệnh do mất thời

nhiều. Co mội hai người chết sau

bị thô lả. Hiện nay nước có cho

2 tháng mưa lương d

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Lúc đời lối ly-phiên, cư ẩn bão
lâm phuc-trang, mấy người bị can
đều kêu nài xin quan trên xét nỗi
oan khủ mà không viết gì bối,
nhưng quan trên không nhận lời.

H. N.

Dáng tội!!

Tên bài-phẩm Ph.-Tyn và tên
linh gián Trương-Linh, lâu nay
thứa nhíp lòn xòn, cày thế minh là
người thân qua phao tang vu cáo
cho dân gian như chuyện Nguyễn-
Huynh, làng Thượng-Hà, Huyện
bè-Trach v.v...

Hồi đầu quan Sứ biêt bảo họ ngực
cả 2 người, qua Tỉnh dã két-án Linh
lòn tù, con Tyn thì bị cách chức.

Lâm dù không khi nào được sự
lành, ai cũng nên trông cái gương đó.

H. nam

QUÀNG NGÃI

Nồi kho thiêu nướm
Bao giờ mới có Nông giang
Năm sau tháng nay không mưa,
đông khô, lửa cháy, hai bên đường
thiên lý, hàng ngàn mìn đất trảng
phèu như nến nứa, không có một
ngọn rau lác cỏ, trừ những đám
ruộng nhỏ nhò 2 bên bờ sông Trà-
khúc có xe nước (norées) ra, còn
bao nhiêu danh bô hoang cỏ. Cái
nạn đói kém đã thấy trước mắt rồi.
Xưa nay dân chỉ sống về ngõ
nóng mà ruộng nương như vậy thì

ANNONCE LÉGALE SOCIÉTÉ D'ENTREPRISES DE TRANSPORTS ET DE GARAGES D'ANAM

MODIFICATIONS AUX STATUTS. AUGMENTATION DE CAPITAL

En vertu d'une décision prise en Assemblée Générale tenue au siège de la Société le 5 Mai 1931 à 18 heures et réunissant conformément à la loi du 23 Janvier 1929, les 3/4 des actions émises par la dite Société il a été décidé ce qui suit :

Article 7. - des statuts est modifié comme suit :

Chaque part qui était de 100\$00 est divisée en cinq parts de 20\$00 chacune. Ces parts à émettre à compter de ce jour seront de 20\$00.

Acte déposé au Greffe du Tribunal de Commerce de Quinhon le 15 Mai 1931.

Les Directeurs Gérants :
NGUYEN-QUOC-KY
NGUYEN-THO-THUAT

còn mong vào đâu? muốn đi vào
mây tinh trong lầm thuê thì trăm
đêm trắc trở, khổ là dành khoanh
tay mà ngồi đợi chờ, đã thèm chua!
Nên mau mau mở công việc nông
giang như Bồng cam, Thanhhoa,
trước là để dân có chỗ làm thuê lấy
tiền mua lúa mà ăn, sau cho mau
rò nước về ruộng.

Một người nông dân

Buôn tận gốc thì giá hạ

Các Ngài có mua thử các máy ảnh, KÍNH, GIẤY
THUỐC ÁNH và các đồ dùng về việc ảnh của hiệu
HUONG-KY HANOI, thì mới biết hàng tốt mà giá lại hạ
không đâu bằng vì thứ hàng nào cũng buôn tại gốc mà
buôn nhiều.

NGHĨA NƯỚC TÌNH NHÀ

TAM LY TIỀU-THUYẾT
Giang - Hẹ DỊCH - THUẬT

Thầy Mạnh-Tú có nói : 正人君子
+ Ta chưa từng nghe 天有木子
rằng oai minh mà chính 下也開日
được người, huống là 雷光狂
chịu đòn nhục mà chính 己而
được thiên hạ. 已而

54

tưởng như 雷公, vì đối với đám
người kia bà ta chỉ quen có Hoa-
lai thôi. Bà nay lại thừa dịp khoe
khoan với chàng một bà hồn tước
Nhật mà ăn mặc theo kiểu Ba-lê.
Và bà hết giờ thiêu cho người này
rồi lại giờ thiêu cho người khác.

Nhung phần đóng quan khách
người Mỹ và cả người Âu cũng
chỉ trông bà hồn tước Nhật như
là một người ở xứ dã man, chờ

TỰ-DIỄM VỚI TÙ-DIỄM

Có người gửi thư về hỏi tôi vì sao bộ
tách HÀN-VIỆT TÙ-DIỄM của tôi dường ẩn
hành, không gọi là Tù-diễn mà lại gọi là
Tù-diễn. Vậy trong anh em vẫn còn
nhéo người chưa phân biệt được hai tiếng
ý khác nhau thế nào. Vậy tôi xin giải
thich qua ý nghĩa của hai tiếng Tù-diễn
và Tù-diễn.

Trước hết phải hiểu chữ Tù 卒 và chữ
Tù 卒 khác nhau thế nào. Tù là chữ, tức
là chữ đó, cũng gọi là đơn tự 单字.
Tù là lời, tức là tiếng kép, cũng gọi là
phản từ 反語, hoặc là ngữ 卑語. Tù-
diễn 卒與是 là cách đọc tra nghĩa những
chữ một Tù-diễn 卒與是 dà tra nghĩa
những tiếng kép. Vì sao dà o Tù-diễn
lại cần phải có Tù-diễn?

Chữ nước ta cũng chữ nước Tàu đều
là chữ độc âm (monosyllabique), mỗi chữ
mỗi âm, mỗi âm một nghĩa, tuy rằng trong
chữ một cũng có chữ gọi là lời, từ, terms
được, song chẳng qua chiếm một phần
rất ít trong số lời mà thôi. Chữ các nước
phương Tây là chữ đa âm (polysyllabique),
phần nhiều chữ là lời, cho nên dà o Tù-
diễn, cũng có thể dùng làm Tù-diễn được.
Đó như chữ nước ta và chữ nước Tàu,
có Tù-diễn thì cũng chỉ tra được những
chữ đơn mà không thể tra tiếng kép
được.

Hiện nay nước Tàu, Tù-diễn và Tù-
diễn đều có, rất nhiều chủng loại, phẩm
chất cũn, nhưng lời có dường trong họ
thuật đều có thể kiểm tra được cả Tù-
diễn có Khoa-hàn Tù-diễn, Trung-hoa Tù-diễn, Tân-
Tù-diễn, Học-sinh Tù-diễn, Bình-dân Tù-
diễn v.v. Tù-diễn thì có: Tù-uyên,
Trung-hoa bách-khoa Tù-diễn, Quốc-văn
thanh-ngữ từ-kiến, Tương-văn ngữ-dai
Tù-diễn, Học-sinh Tù-diễn, cho đến ve
chuyên-khoa, cũng mỗi khoa mỗi bộ Tù-
diễn, như Triết-học Tù-diễn, Giao-duc
dai-tu-tu, Đong-vat-hoc dai-tu-diễn, Thực
vật-hoc dai-tu-diễn, Y-hoc dai-tu-diễn,
Phát-hoc dai-tu-diễn, Địa-danh dai-tu-
diễn v.v. Đến như nước ta, Tù-diễn dà
tra chữ đơn chưa có một quyền nào
(ubang sach Tù-diễn Pháp-Việt hoặc
Việt-Pháp không kẽ, vì ubang thế ấy có
cho người Pháp dâng mà không thể phâ
thông trong dân gian), mà Tù-diễn cũng
tuyệt-nhiệt không thấy. (Bộ Việt-Ann-
ly, dàn của Khai-tri tiến-dai hoi v.v. bộ Tù-
diễn có Cố-hoc-viên cũng dà mày chép
nam nua mua xong). Vậy hiện nay ta cần
phải có một bộ Tù-diễn để dâng ubang
nhưng chưa dàn của Việt-văn, khiến cho
mỗi chữ có một nghĩa nhất định và làm
cho người ba kỵ, tuy có khi dâng abu
khác nhau mà cũng có thể hiểu nhau.
Song xét cho kỹ thì cần thiết nhất là
ubang từ ngữ và thành ngữ, không phải
nhưng từ ngữ thành ngữ nóm na mà phản
nhieu người đều hiểu được, mà chính
nhưng từ ngữ thành ngữ mượn trong Hán-
văn, phần nhiều là ý nghĩa hòn hamus
trong Hán-văn, phón lanh ngày nay đã
thành hán-Việt-văn, nhất là cách đọc và
cách viết của nó thì không có chút gì
để dàn có chép gì Hán-văn nữa. Nhưng từ ngữ như:
Cu-hè, trùa-tuyeng, Uch-cyc, lién-cyc,
đồng-hoa, giải-quyết, cùng những thành-
ngữ như: át-ac dương-thi, km-cyc
duong-hoi, Ngà-công-di-sor, Tai-ông
thát-má, ta vào thường thấy trên các báo
các sách, tuy người có học thức (cố-hoc
v.v.) cũng không hiểu các chữ Cu-
hè, trùa-tuyeng, Uch-cyc, lién-cyc, là cái
gi mà những người chỉ chuyên học một
biết chép biết Ngà-công, Tai-ông
là những vật chí chí, không cần phải tra
sách cũng có thể hiểu được, nhưng người

Thưa các ngài!

Khi các ngài làm ăn ở nơi nước ta (nước
độc) nà dâng thuế' Hồi-ngoc-duong-
bach-đang thi mới tránh khỏi các bệnh như
vàng da, lo bụng, phì ме, da bụng dày
bung có cục mà hay đau, ăn không tiêu v.v.
Thuốc này còn chữa được huyết tích,
đầm tích, da mà tích, đại tiện tắc kít và
dàn kinh nguyệt không điều nua. Xa
gần đây chưa thấy biến.

Mỗi bao giá 0\$15.

Bán tại :
Thanhhoa : M.Thắng-Lòng 73, phố lớn
M.Di-Long 112, phố lớn

Bai-thuong M.Tuất, bán phở.

Vinh M.Vinh-hung-Tường, 176, Barrat

Hatinh M.Vinh-hung-Tường, commercial

Donghoi M.Vinh-hung-Tường, commercial

Hué M.Vinh-hung-Tường, rue Gia-long

Faifo M.Vinh-hung-Tường, commercial

Tourane M.Nguyen-huu-Vinh, commercial

Tamquang M.Huynh-Dinh, Lang-Trang-za

Quangngai M.Quang-hoa, Tô công ty

Phú-nhon, Bôngson M.Hồ-Phóng, commercial

A-Hoi-Han M.Bac-Long

Nhatrang M.Mông-Luong, Thu-quán

Quang-nam M.Leon-Triem, Fourassier de chail

Ninhbinh M.Nguyen-Thi, concessionnaire

Laokay (Toakio) M.Nguyễn-đông, Phu-nhon

Phu-nhon, Phu-nhon M.Võ-Tibia, Electrion

M.Bóng-xanh-U, Cai de la mine Bartholoni

M.Truong-ba Nghia, commerçant à la

Mise Bartholoni

M.Tuất, 50 bao trù lòn, gửi theo cách

lành-hoa ngon, thi linh mồi 10 bao

là 1\$00, không phải chịu cước. Thư và

mảnh gửi cho :

M.Nguyen-huy-Cô, Tú-ti, village Hoang-

nghe, phủ Hoang-hoa, Thanhhoa (Annam)

Maison HOP-THINH 盛

SOIERIE & MERCERIE

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

THUỐC

Liệu-hiệu chuyên mua bán các thứ hàng
tơ lụa Bắc-kỳ như: linh-đo, lanh-quần

đen, trắng-trou và hoa The-thẩm,

và các màu-tron và hoa Lụa-thẩm,

đen, trắng-bè khò 0m37, 0m40, 0m70,

0m76, 0m80.

Lượt dàn các hàng, vải mè, chè-hạt,

bàu-á và bắc-giá rái-ha, vải bắc-hiệu

buôn-đầu dà mây-chợt-nam-as, buôn

được-tại-gốc-nhưng-hàng-ke-trên. Các

Quí Khách ở xa xin vui-tết vòi hòi

và già-hàng, bắc-hiệu-sẽ-hồi-đi-đập

lại-còn-các-thứ-hàng-tap-hoa-như

dàu, vallis, yên-nyga, cắp-nách, giày

giáp, vỉ, đà, dò-dòng, đùi-thêu, như-mặt

gối-và-ván... bắc-hiệu-có-bắc-buôn

rất-nhiều-xin-các-quí-khách-chiếu-cố,

bắc-hiệu-rất-hoa-nghen. Gửi-hàng-đi

các-quí-toi-theo-cách-lành-hoa-giao-ngoan

(Contre-Remboursement).

Bán-hàng-thật-thà, hàng-tốt-giá-rẻ, các

quí-khách-mua-thứ-sẽ-biết.

Nay-còn-bach

M= NGUYỄN-THỊ-SÂU

HOP-THINH

Solerie & Mercerie 32 Rue des Cantonnais

BANDI

Comptoirs Commerciaux d'Annam

Commission - Représentation

TRUNG-KÝ THƯƠNG-CỤC

107, Rue Paul-Bert - HUB

LÊ THANH-CẨM chủ nhán

MUÔN NHƯƠNG LẠI

Vì chúng tôi bận nhiều công việc
nên muôn nương lại xuống ghê

Thonet dù các vật dụng để tần-hanh.

Vậy ngài nào muôn mua lại, xin
mời đến nhà thương lượng. Ở x
xin viết thư vò.

Maison CỰ-HẢI

Prés Etablissement Morin Frères

QUINHON

VIỆC THÊ-GIỚI

Á ĐÔNG

TRUNG HOA

Cuộc nội loạn Trung hoa

Tàu bay thả trái pháo

Bắc-binh, 29 Juillet. — Số mai hôm
nay tàu bay Nam-kinh thả trái pháo
Cheo-Kiai-Chouang (?) Tại nhà ga có 10
quả bom ném xuống nhầm máy cát sỏi

PHÒNG-TÍCH

* CON CÁ KHẮM *

Sinh Phòng-Tích dàn-đóng, dàn-ba-ore-kém-thường-hay-bi, nhất là từ 25 đến 50
ubi hay bì-lim, vi;

1 là: Khi cơm no, rượu say, vội ham-tinh-dục;

2 là: Khi mệt nhọc, ăn no-đì ngứa-hay-đì-tâm-nagy.

nón-thị-bịnh: gọi là Phòng-tích. Khi thị-bịnh, thấy dày-hơi, tức-có, tức-ngực, cảm

thông-mát-mát-vàng, da-bụng-dày.

này người Pháp coi con đường Son-Ay
Nhưng sự rải là không có một mảng
nước bì hế.

Chính phủ cấm cửa dã chiến hàng Nhật

Thượng-hải, 30 Juillet. — Chính phủ
quốc dân cho hàng thông tin Nhật & Nip
par temps & hay rằng cuộc dã chiến và bài
nhất đã bị chính phủ cấm bao.

Cuộc nội loạn ở miền Bắc

Bắc-binh, 2 Août. — Trên con đường
Bắc-kinh-Hàn-khẩu có xảy ra rất nhiều
tấn đánh. Bộ tham-mưu của quân Đông
bắc cao bay rằng sẽ tiêu trừ được loạn
quân.

Cuộc Trung-Nhật thương thuỷt
về sự lôi thôi ở Triều Tiên

Nắc-bian, 2 Août. — Cờ ta cho hay
rằng Trung-hoa-Luong đã chờ đến nước
Hue-ký để chờ và từ lối thời xá ra ở
Triều-Tiến giáng người Tàu và người
Triều-Tiến.

NHẬT BẢN

Ngày 1er Août ở Đông kinh
Đông kinh, 1er Août. — Ngày 1er Août
đông-kinh vẫn được yên lặng, và cảnh
vật châm dù rái rết, chỉ có cuộc tò bời
rồi truyền đơn; và có vài chục người bị
bắt.

AN ĐỘ

Tỉnh hành chính trị
Bombay, 27 Juillet. — Tỉnh hành
cũi đã trao lao ra khắp các nơi.

Một người dân bà cộng sản bị bắt
Bombay, 31 Juillet. — Sở cảnh sát đã
bắt bà Gressier, người Thụy-sĩ, vì bà ta
có chúa trong nhà mà tay cộng sản tên là
Huy Chắc bà Gressier bị bắt.

ẤU CHÂU

PHÁP

Một tay tuyên truyền cộng
sản bị bắt

Paris, 31 Juillet. — Tại Bois de Boulogne
một người dân bà Đức tên là Emma
Kruger, ở Mặc-tu-khoa đến đêm tia tức
cho đảng viên cộng sản trong nhip ngày
1er Août. Lai người入党 kí chỉ bộ công
sản thử bao cũng bị bắt vì có nói chuyện
với bà Kruger.

ARGENTINE

Tỉnh hành chính trị

Buenos Ayres, 29 Juillet. — Tỉnh hành
chính trị xác nhận Chính phủ đã bão-máy
viện Thủ lãnh đảng cấp tiến đến tại đây
đã bao tinh. Khi di ngang qua Montevideo
bà có tuyen ngôn không cao thiệp dinh
dấp gi với cuộc rắc rối.

BRAZIL

29 Juillet. — Tại São-Paulo trong toàn
trước có xảy ra nhiều cuộc biến động. Có
5 người chết và 20 người bị thương. Các
nhà buôn phái đồng cảm may mắn. Tin
tuc gi bị kiêm duyệt giữ lại hât.

Thuốc rai nha phiền

Cánh đã từng qua cái cảnh nghiền
Cứa chữa hót bùi mẩy mươi viên
Đen khéo thi nghiệm công bao quản
Sach thuốc tinh tường dã-cửu nghiệm
Hoàn thuốc tài linh bay quá thành
Người nghiên lúc sống thường bằng

tiến
Năm cầu hỏi dưới lura minh bạch
Nặng nhẹ doan xong, ủi thuốc hàn

1- Nghiên-nagy mẩy bùa ?

2- Mỗi bùa mẩy phản, hay mẩy
đồng cần ?

3- Xài ăn mẩy lượt ?

4- Có làu nuối không ?

5- Người khỏe hay yếu ?

Nguyên sú tòa thương hang không phản

TRẦN-DỨC-CÁNH

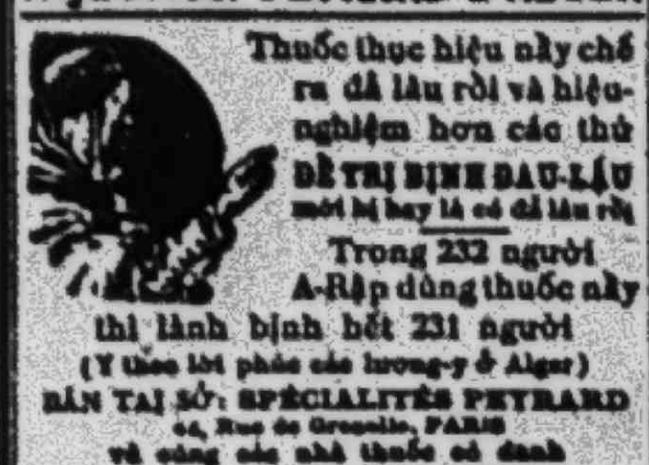
39 phố Cửa-tường

(Tonkin) Nam-dinh

THUỐC CAI NHA PHIỀN VĂN MINH

Uống vào người rải khóc, nồng đố hai tuần, nhẹ thời tuần là, là hết
binh nghiêm, nếu không bao được thời trả lại tiền. Khi mua có giấy cam
đass, lúc mua phải nói rõ là mẩn hay it, có lát bệnh chí khudong, người
yêu hay khóc, để tôi chế thuốc cho hợp với bệnh, gửi cách lành hóa giao
ngắn, vì chả nhả trước cũng voi chơi, sau thành nghiệm thật tới 20 năm.
công việc trèo sỏi, nghĩ tới rất phiền, nên moi già công aghien cứu đồng
bộ y học được thử trước car để chửa lisy mẩn cho khỏi à phiền ám
anh, car car được thấy lỵ dongs, bệnh tinh khôn, là ngô điều nra,
ám việc mẩn khóc, ngai sao nra nra trùi bệnh nghiêm thời nra vết tho
cho tôi kẽ bệnh minh bạch heo nra ở trên, đê tôi chế thuốc gói dù bô
sug, còn ngai nào không có bệnh cat, duy có bệnh nghiêm thời maz ở
a c. dai ly của bán hiện cũng vậy, hat nhe ứng hét đe 2, 3 đồng, nặng
ui 3, 6 đồng, cay nồng gấp đôi tay benu, tay maz khut 5%, hàng ari 25
hang ba 25, hàng tu 15. Bé bi cho chủ nhân Monsieur Trần-dốc-Sô dit
Tâm-tinh, phố Huân Hòa, số 38 Hanoi. Đại-ly: Trung-ky thương-eue, số
167, phố Giac-Long Hué. Tiệm Đông-kinh ở Dalat. Lê-nam-Huung ở Phan
-biết. Nguyễn-via-Ngân thái nguyên, Saigon. Long-zuynh Vinh-kháp-Phat
& My-phuoc đều có bán e. Các môt tinh một nhà Đại-ly.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thử hiện nay chế
ra dà lâu rồi và hiệu
nghiem hơn các thứ
đã TRỊ BÌNH DÀU-LẨU
nói là hay là có dà lâu rồi

Trong 235 người
A-Rập dùng thuốc này
thì lành bệnh hết 231 người
(Y tên là Phare de l'Algérie)
NAM TẠI ALGERIE PETYARD
và công ty nhà thuốc và danh

告 廣 國 藥 仙 神
Thêm sức mạnh cho loài người

Trù tuyệt cái hại và
cùng cho xã-hội
Không gì bằng:

Thuốc bồ phổi

Hiệu Thần-Tiên

Khiêm tri cao chứng đau phổi, rát phổi
ho đậm, ho khao, ho ra huyết, ho lâu
thanh lao, mất tiếng, ngứa cổ, v. v... Giá
mỗi lít: 0\$30.

Món thuốc Thuần-liệu còn có nhiều cao,
don, hoa, tan; các Ngải cần dùng hay
món làm Uyết, sio viết thơ và lấy
quyển Catalogue. Tôi và mandat giới cho:

Nguyễn-xuân-Dương

123, Phố Khách Nam-dinh
Tổng Đại-ly: 24, hang-dương, Hanoi
Trung-Kỳ-Thương Cục
107, rue Paul Bert, Hué

CÁCH BIẾU-TRÍ THEO PHƯƠNG HỘI-ÂM đã chúa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bành

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có
ba thàn hàn đã thử nghiệm
về Bệnh Giang-Mai, thuốc

SIGMARGYL này chữa ngay

ở máu và ở các nốt bệnh

chứng lòn-thuong, cả các thời

kỳ của bệnh Giang-Mai. Không

quan-ngai gì, không tồn-hai

gi đến, thường là một

thuốc bồ thắc hay, có các tay

thuốc chuyên-môn chứng-

thực và lại có công-hiệu :

THAY DƯỢC THUỐC TIỂM

Chỗ ra tay

LABORATOIRE CHIMIOTHERAPIQUE

số 3, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các

hang bao-ché tay & thuốc-dịa.

A Hué: Pharmacie IMBERT

CÁM TÀ NGÃI

Tôi cõi tem bài của HOÀNG VĂN-ẤP 67

Phi Ninh Xã Bắc Ninh có đăng thô dâu

XUÂN HẢI báo ở LÊ NAM HUNG Phan

thết và LUU IHANH TẬP Long Xuyen,

có nói thô dâu đó trị bách chứng

beoh bắt ký bệnh gi soa. Ông maz khởi

tôi dông thử 1 lô dòi tru nhâ, hôm 20 tháng

5 Annam tôi có dòi em vòi học vè chảng

may bi cảm rát rất ngai người đi goi

mái không linh, sau tôi nhớ đến thô dâu

của ngai dem soa chỉ trong vát phát em

tôi khôn ngay, như cát phúc do nhô

ngai lai, chế ra được thô dâu rát quý như

vây, gup dòi đồng bao, vay tôi có mẩy

lôt dảng ném cam on ngai sau xin dóng

tên giới thiệu đồng bao ta nra dông thô

dau đó thực là thô hiếu như thon vây,

sau nay si dông thô dông thô hiếu

như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô

hiếu như thon vây, sau nay si dông thô dông thô